

mostra la ceràmica aretina, en temps d'August, sofrint, emperò, després, vàries transformacions com es dedueix de diferents parets inferiors creuades per parets superiors. Els murs són d'excel·lent construcció i no hi ha dubte que sortirà la casa entera, o almenys gran part de la mateixa, en bon estat, lo que permetrà reconstruir una vila romana del temps dels emperadors com, al meu entendre, n'hi han poques a Espanya. Es conex la part destinada a premsa d'oli, conservant-se en una de les habitacions els dos forats corresponents als dos pals que sostenien la premsa. Demés han sortit fragments de grans olles (dolia) destinades a conservar l'oli. Al costat d'aquesta habitació hi ha un gran *horreum* (magatzem) que es coneix pels contraforts característics d'aquesta mena de construccions (nombrosos exemplars d'*horreum*, es troben en els campaments del *Limes* germànic).

Per a continuar les excavacions podrien servir com a base les viles romanes excavades sobretot a Itàlia, als volts de Pompeia, per exemple, la de Bonno-Trecase, comentada per Ulan en la seva obra sobre Pompeia. Els departaments destinats a habitació amb el seu estuc pintat, mostren un cert luxe que també es coneix a la ceràmica, abundant i molt variada.

Fóra de gran utilitat continuar les excavacions. És possible que aquesta casa no sigui aïllada, sinó que al seu costat se n'hi trobin més i que es tracti no ja d'un mas, sinó d'un poble.

Mereix gran aplaudiment el zel del Sr. Melé, no sols per la part ideal, sinó també per la material i per les considerables despeses. El meu desig és que aquest noble exemplar sigui conegut per tot Catalunya, on si bé l'Institut d'Estudis Catalans, treballa amb tan d'èxit en l'investigació de l'antiguitat, fins ara els particulars rics no han fet grans despeses per a les coses antigues. No dubto que les nombroses persones expertes en arqueologia que visitaran l'obra benemèrita l'elogiaran lo mateix que el que això subscriu.

Fins ara, Tossa, un dels punts més bonics i romàntics de la costa catalana, tenia fama no més per sa part medieval; però sí des d'ara fa un gran paper en l'arqueologia romana, és degut al mèrit del senyor Melé.

DR. A. SCHULTEN

Catedràtic d'Història Antiga a la Universitat d'Erlangen (Baviera)